

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

ARG. (YEAR) 34.

(Lösenummer 10 Cts.)

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 18 MARS 1926.

(Lösenummer 10 Cts.)

Nr. 11

Livlig rörelse inom gas- och olje-industrin.

Charles C. Ross omtalar, vilka framsteg som gjorts i västra Kanada.

Oppmuntrande resultat.

Västra Kanada har under de senaste åren bevitnat en livlig rörelse i och för tillgodogörandet av landets olje- och gasstillgångar, enligt vad Canadas gruvdrifts- och bergverksindustri erfar häromdagen genom en föreläsning hållen av Charles C. Ross, senior inspektör i inrikesdepartementet i Calgary. Sedan han ingående behandlat situationen i Alberta, avslutade han sitt föredrag med följande ord:

"En allmän överblick av resultaten från ungefär 326 brunnar, som borats sedan man började leta efter olja och gas i Alberta till slutet av år 1925, visar, att av 326 brunnar lämnade 127 gas och 19 olja i lönnämnda mängder, medan från 25 till 65 lönnämnda spår av olja eller gas eller både olja och gas. Icke alla de återstående, omkring 170, böra anses som förelärd, enär många av dessa på grund av penningsbrist eller oskicklig borrhning ej kunde fullbordas. Dessutom kommer borrhningen i många av dessa brunnar att i en snar framtid återupptagas och drivas, till dess man kommit igång med en Royalite No. 1 påträffade delområdena.

Resultaten av borrhningarna under 1925 äro mycket oppmuntrande, och en tabell över de i verksamhet varande brunarna visar:

Tre brunnar, som övergivits.
Fyra brunnar, som lämna olja i lönnämnda mängder.
Sex brunnar, som lämna gas i lönnämnda mängder.

Flösten brunnar, som lämnade olja eller gas eller båda delarna i mindre mängder.

Sju fördiga brunnar.
Nio brunnar, som grundborats och övergivits, de övriga (24) äro fortfarande under borrhning.

Det är svårt att vid det här laget angiva siffror för 1926 års program. Detta kommer att till stor del bero på de närmast kommande månadenas rön vid de snart slutförda brunarna i Turner Valley. Skulle man uträkna en brunn med samma avkastning som Royalite No. 4, torde man svårigen kunna förutsäga hvad där på skulle inträffa.

För närvarande har Alberta försäkrats om följande nya brunnar för 1926: Tre i Turner Valley, fem ungefär 20 mil väster om Calgary, i Moose Mountain och Bow River trakterna; fyra i södra Alberta av Wainwright och tre i östra Alberta.

Xven om man ej övervakert det bestämda antalet borrhningar (22 nya och 24 fortsatta borrhningar) kommer likväl borrhningen i Alberta att under året nå sin höjdpunkt.

Casbrunnar skulle hänthavas så, att de visa ett gradvis avtagande betrytligt och aldrig utstillas mer än till 40 procent av sin maktighet vid öppet flöde.

Att hålla en eller två brunnar vid öppna och de övriga brunnarna i samma område stängda är icke välbekant, enär vatten under sådana förhållanden bildar underjordiska vikt, och överallt där dylika vikt bildas, uppstår "waterlogging", vilken ej är något utlopp, och på så sätt minskar betydligt den åtkomliga gasens maktighet.

Det är av vikt, att alla delar av ett nytt tappas jämnt, så att vattenlinjen gradvis fortskrider i jämn takt från alla håll och dymedela driver ut all gasen."

Elsa Brändström, "Siberiens ängel" hyllas.

Tryska folkets tackamhet framförd av kanslern och presidenten.

Inför en talrik publik höll Elsa Brändström häromdagen i Berlin på inbjudan av därvarande svensk-tyska föreningen ett föredrag om sina upplevelser och sitt verk. Bland de närvarande märktes rikskansler Luther, tyska Rödå korsens ordförande von Winterfeldt samt en del andra framstående personer. Efter föredraget överlämnade dr. von Winterfeldt till fröken Brändström tyska Rödå korsens nya hederstecken, varjämte rikskansler Luther i hela det tyska folks namn uttalade ett hjärtligt tack för hennes arbete bland krigsfångarna. Xven en f. d. krigsfånge gav uttryck för dessas tackamhet mot fröken Brändström.

Hyllningarne fortsattes vid en supé, som följde på hennes föredrag. Rikskansler Luther tog ånyo ordet, och med en spontan hjärtlighet, som gjorde starkt intryck, kinnstecknade han fröken Brändströms verksamhet som ett föredöme, av vilket alla, även statsmännen, borde taga lärdom. Han erinrade även om Sveriges hjälperkänhet för Tyskland överhuvud och slutade sitt tal med ett leve för Sveriges konung och folk.

Följande dag mottog rikspresidenten von Hindenburg Elsa Brändström i en längre audiens, under vilken han uttalade sitt varmaste tack för hennes uppoffrande och välsignelsebringande verksamhet till de tyska krigsfångarnas bästa. Hela Berlinpressen innehöll sympatiskt hållna skildringar av hyllningarne till fröken Brändström samt uttörliga redogörelser för hennes verksamhet.

Automobilerna ha dödat 133,000 personer i Förenta Staterna sedan 1917 eller flere av landets folk än som dödade under världskriget, uppvisar handelsdepartementet.

Från Sofia meddelas den 4 mars att svåra jordskalv inträffat på Pelopones och andra grekiska öar. Hotell och affärshus störtade på många platser men enligt grekiska uppgifter har endast ett människoliv gått förlorat.

En större drabbning har i dagarna ägt rum mellan spanjorer och riffer i Marocko. Rifferna tvingades draga sig tillbaka från en väl försäknad position i Laroche-sektorn. Stör manspilian äro rum bland spanjorerna. En del riffer togos tillfångna.

Franska vetenskapsmän i stor mått ha på upptecknat, att de svåra stormarna på Atlanten detta år torde ha förorsakats av de jättelika solfläckarna, som nu visa sig på solens yta, och som anses vara en följd av fruktansvärda cykloner, som sträcka sig över tusentals kvadrattal av solytan.

Järnvägslinje genom Nord-sjön.

Om ej några oförutsedda störningar inträda, kommer byggandet av järnvägsvallen, som skall förbinda ön Sylan med fastlandet och i vilken snällrätt mellan Hamburg och det mycket bekanta norddjölandet i Westerland skall framföras genom havet, det s. k. "Wattenmeer", att fulländas hösten 1927.

Byggandet av vallen från fastlandet påbörjades våren 1923 och från dess slutet våren 1925, och för en kort tid sedan ha båda sträckorna sammanhållits med varandra. Hela sträckan varas längd utgör ungefär 20 km, trafikeras nio och för byggandet meddelat fullständigt färdiga för trafik. Hela sträckan från Klanshull i fastlandet till Westerland i Syla är 40 km.

Engelsk biskop förordar sterilisering.

Biskopen av Birmingham, dr. Barnes, som förut väckt anstöt genom att förorda begränsad barnastning, har rört upp en ny storm genom att i fyra föredrag taga till orda för sterilisering av socialt mindervärdiga. Biskopen hade inbjudits att hålla den årliga Galtontalaren i London inför Eugenics Education Association och gav härvid uttryck för en sänksa mörk syn på det rashygieniska läget. Begävnig, ansåg han, vara ett religiöst eller intellektuellt, är på ett oegendomligt och beklagligt värdlöshet. De intellektuellt undermåliga visa en förfärlig fruktanssamhet som måste allvarigt beaktas och som iver för religiös framskridande. Biskopens främsta argument var att de läst ständigt individer att fraga äro totalt oödläggliga för religiöst lifvande, vilket han för sig ansåg som ett tecken på

J. Campbell Elliott, K. C., blir arbetsminister.

Har på en kort tid lyckats vinna rangställning inom parlamentet.

Val den 29 mars.

Den 8 dennes blev J. C. Elliott, K. C., representant för West Middlesex, Ont., utnämnd till arbetsminister inom den liberala ministären. Han blev på samma gång utvald till "Privy Councilor". Mr. Elliott avlade redan nämnda dag ämbetsreden inför guvernöregeneralen och i närvaro av premiärminister King.

J. C. Elliott

nationen skall äga rum den 22 mars och valet en vecka senare.

Den nye arbetsministern är 54 år gammal. Mr. Campbell inspekterade Federalpolitiken vid valet förliden höst och har sedan dess lyckats vinna anseende för dragningen att han föreslår svaret till tronheten i sedermera nämnda det engelska arbete han nedlagt i samband med undersökningen inom tilldepartementet. Han är född i en farm i närheten av Ekford, Ont., och vistades där till dess han var 18 år gammal. Sin undervisning erhöi Mr. Elliott vid Glenore högskola samt vid Trinity universitet och sist vid universitetet i Toronto. År 1898 graderade han som jurist och erhöi 1920 titeln K. C.

Mr. Elliott har förut deltagit i den provinssiella politiken i Ontario. Han är således representerat West Middlesex i Ontarios provinssiellatur från 1908 till 1915 och var då instrumental i att forma den "Workman Compensation Act", som för närvarande är gällande i Ontario.

Vid federalvalet förliden höst lyckades han besegra två motståndare och erhöi en under omständigheterna betydande majoritet.

Konservativerna i West Middlesex hava beslutat att uppställa en motkandidat till Mr. Elliott vid det kommande fylldsvalet. Det tröliga är, att Mr. Thomas Elliott, som var konservativ kandidat vid förra valet, även nu kommer att nomineras av konservativa partiet.

Landsväg mellan Winnipeg och Kenora.

Peter Heenan, M. P. Kenora, Ont., har under veckan varit på besök i Winnipeg och drömande konfererat för offentlig arbeten i Manitoba, från W. R. Clubb. Konferensen gällde förnämnda fullbordandet av landsvägen mellan Kenora och Winnipeg och Kenora komma således att innevarande år sammanlänkas med ett förestklassigt genomförd, till stor elände för bilister och turistresandena. Den nya landsvägen genomlöper ett av Canadas naturkonstade distrikt.

Från Madrid meddelas den 6 mars att därvarande läkare äro totalt förbluffade över ett fenomen, berörande en kvinna vid namn Amalia Baransa från Saragossa, vilken enligt många samstämmiga uppgifter icke förtärd sten minsta solida föda på fem års tid. Då en av läkarna förmlade henne att svälja en bitmat-tablett, fick hon icke en behålla denna. Försök med X-trålar komma nu att göras för att söka uträna huru solida födan är i stånd att leva utan solida födan.

Pastor Lehnburg har gått hädan.

Sitt sitt växelrika liv i Seattle, Wash., 51 år gammal.

Resan till och vistelsen i New York. — Med "Bergensfjord" över havet.

Mot det älskade fäderneslandets kuster.

Initiativ tages för organisering av svenskarna i detta land.

Av A. Backman.

För sista gången i Winnipeg, staden som är det stora romantiska nortlandet, Canadas pulerande hjärta. Det stiger något varmt ur själens gömslen då man för sista gången tar promenaden genom välbekanta gator och gränder. Man har en känsla av samhörighet med livet på Loxen, även, med dess varierande uttryck för skandinaviskt liv i fjärran västern. Samhörighet? Varför en sådan känsla?

A. Backman.

I leke har man sett och erfarit något här, som kan jämföras med de kulturströmningar, som mötes oss i gamla landet. Nej icke därför. Men därför att Logan, även dock är ett fängslande uttryck på gott och ont, för det vi är gammal lämnade bakom oss då färden ställes mot lyckolandet i väster.

Farväl Logan, du gämma i din drömmar om den gula lyckan, med alla de förhoppningar du gömt under taketörna i de blågrå husen, med alla den framgång du sett följa värt folk i deras ström till bytta hem och framtid i västern. Farväl Logan, även, med alla dina uttryck för skandinavisk liv, dina svenska och norska tidningar, dina kyrkor, rooming houses och matersverningar, ditt föreningsliv, din älvan, möda, framgång och besvikelse, tvivel och hopplöshet, glädje och sorg. — allt det som förenat är, med månsklig stråvan.

Farväl Logan, du gämma i din barn, trots all misär, all misstro, alla dina förhoppningar, all cynisk besopthet, dock den nordiska viljan till livet, till framgång och för nordens folk och vad mer än så, du gömmer även det stora, rika, delaktande hjärtat. Du är dock en stark, kraftig författare mot ökandens öden, där han tryckt kan lita på din uttag, följa dina råd, och bygga upp ditt sjunkande ned i världliga människors kretsar. Därför tacka vi er

(Forts. s. 4)

Kry 102-åring.

102 år fyljde härom dagen en av pionjärerna i det skandinaviska settlementet Erickson, Man., farmaren Johan Krog. Den gamle mannen, som är norsk till börden, torde vara en av de äldste i Kanada. Född och uppfostrad i Trondhjem, begav sig Krog i unga år till sjöss och efter att ha färdats runt världen hamnade han i slutet av 1850-talet i Wisconsin. Här avled hans hustru, men år 1861 gifte han sig på nytt. År 1889 reste han till Canada och Erickson, såsom en av de första nybyggarna. Krog har varit vad man kallar en "arbetsmyra". Hans hälsa är fortfarande mycket god och han ser fortfarande till äsa utan klåson. Xvens här han sitt minne i gott behåll och kan berätta många märkliga episoder ur sitt hädelniska liv. Sitt modersmål såväl som engelskan talar han flytande. Hans hustru, som är 82 år gammal är också vid god vikt. Det gamla vikingarnes här tre söner och en dotter, söner äro bosatta i Manitoba och dottern i Washington, Förenta Staterna.

En del av tärningsgen, genom vilken denna del av bannan komme att löpa, är organiserat område, som dock på en del lokalt ej så få nybyggare. Den komme även att förkorta avståndet från Winnipeg till Manitoba Power Company kraftstation, som fört med det närvarande krosan över Canadian Pacific stambanan till Lac du Bonnet, och skulle därjämte följa 27,000 fall.

Eit svenskt förbund i Canada?

Initiativ tages för organisering av svenskarna i detta land.

Av A. Backman.

Vid sammantaget i Round Lake förliden sommar diskuteras frågan om bildandet av ett svenskt förbund i Canada. Som ett resultat av diskussionerna inträde i en kommitté tillsatt som fick i uppdrag att utföra sådant arbete, som ansågs vara förberedande för organisering av nämnda förbund. I kommittén invaldes Mr. Alb. Hermanson, Mr. Arthur Anderson och Mr. J. A. Hagglund.

Efter åtskilliga sammanträden beslutade nämnda kommitté att sammankalla en del intresserade personer och tillsammans med den dryfta saken Saledes samlades tisdagen, f. v. cirka 29 personer i Svenska Amerika Linjens kontor här i staden. Sedan kommitténs ordförande, Mr. Hermanson framställd ärendet för de samlade, vidtog diskussion anräende saken. Så gott som alla de närvarande utträdde sig i frågan och utvisade sig vara i favor av ett svenskt förbund kommer till stånd i Canada. Den allmänna meningen tycktes också vara den, att man först borde organisera sig lokalt och sedan vid passande tillfälle bilda ett centralförbund. För att fullfölja tanken, tillsattes redan samma kväll en interimstyrelse bestående av Mr. Alb. Hermanson som ordförande och red. J. A. Hagglund som sekreterare. Dessutom tillsattes en kommitté som fick i uppdrag att utarbeta stadeförslag för en lokalaförening. I densamma invaldes C. H. Nilson, pastor Gunnerfeldt, A. Hammarstedt, A. Hallonquist och Arthur Anderson.

Så snart denna kommitté fullbordat sitt arbete, kommer ett större offentligt möte att sammankallas, då det är ett hoppas att all svensk i staden komma tillsammans för att ingå som medlemmar i den nya organisations. Stadeförslaget kommer att publiceras i våra svenska tidningar och ävenså kommer plats och tid för hållanden av nämnda möte att så fort som möjligt tillkännagivas.

Önskligt vore, att intresserade personer i andra orter taga samma måkt och steg för organisering av en lokalaförening och att vi sedan under instundande sommar får ett centralförbund till stånd. Midssommarfesten vid Round Lake skulle utgöra ett passande tillfälle för ett sådant organisationsmöte, men för att kunna begagna oss av detta tillfälle gäller det för intresserade i våra svenska samhällen att genom skrida till verket och organisera sig på platsen. Svenskar, låtom oss förenas!

Ny norsk regering.

Från Oslo meddelas den 2 mars, att Ivan Lykke, stortingets president, blivit mottagen i audiens av kung Haakon, som anmodade honom att bilda den nya regeringen. Bondepartiet har förut förklarar, att de icke utan de radikala partiets medverkan kommer att deltaga i regeringsbildandet. Därigenom ha planerna på ett samarbete mellan konservativa och agrarer strandat. En dylik kombination skulle fått majoritet i stortinget.

Enligt senare meddelande den 4 mars har Ivan Lykke på egen hand bildat regering i trots av från vissa håll ickegjädda försök att forma dr. Frihøf Nansen att ställa sig i spetsen för en koalitionsregering. Därmed är Lykke tvungen alla partier till samförstånd. Man väntar, att radikala skola skänka den nya regeringen sitt stöd, vilken på så sätt skulle erhålla absolut majoritet i stortinget. Kabinetten väntas kvarstå till nyva len år 1927.

I flera städer i österrike höllos förra söndagen demonstrationer mot Italien, med anledning av förtrycket i Sydtyrolen.

Kannstöperi om en ny istid.

Danmarks geologiska undersökning har utsatit en broschyr, författad av statsgeologen Milthers, med titeln "Gilder vi mod en ny istid?" Berlingske Tidende har låtit frågan så vidare till direktören för Danmarks geologiska undersökning, doktor Viktor Madsen, vilken svarade att "det göras vi nog". Ingen kan säga det med säkerhet, men det är dock sannolikt. Den kuskup vi ja säger oss, att det har existerat fyra istider och tre mellanliggande perioder. Vi äro nu inne på den fjärde av dessa och intet tecken tyder på att vi kommit utanför kristalloppet. Däremot tyda åtskilliga tecken på att vi verkligen äro på väg mot en ny istid.

Denna ömmer emellertid såväl som de föregående och det dröjer nog ånnu bortåt 10-15,000 år. Vi äro emellertid redan över den första värmeperioden. Det är 25 till 30,000 år mellan isperioderna och det har sannolikt gått 15-20,000 år av värmeperioden. De lärda äro oeniga rörande tidpunkten för den nya istiden. Man anser, att det är solens värme som avtäger, man vet nämligen, att det är variationer i solens värmekraft. Personligen tror dr. Madsen, att variationen i solens värme skall bli orsaken till en ny istid. Men den teorien, att fastlandet flyttar, har ju även fått åtskilliga anhängare. Det är särskilt tysken Wegener, som hävdar denna. Förut har man ansett att polen flyttat sig. Nu tror man i stället, att fastlandet flyttar och att de periodiskt inträda sjö nordpolen, varigenom en istid skapas. Denna skall alltså bli mest lokal, om fastlandet flyttar. Men doktor Madsen trodde, att ännu utgåva solvärmeförändringar skulle ge absolut majoritet.